

A photograph of a woman and a man in a rural village setting, sorting through a large, dark-colored compost bin. The woman, wearing glasses and a dark jacket, is leaning over the bin, which is filled with organic waste. The man, wearing a dark jacket, stands next to her, looking down at the contents. In the background, there are several traditional stone buildings with tiled roofs, typical of a village. The entire image has a blue tint.

Útmutató Önkormányzatoknak, Településeknek a Zero Waste Eléréséhez

EGY ÚTMUTATÓ, HOGY HOGYAN ALAPOZD MEG, HOGYAN VALÓSÍTSD MEG ÉS HOGYAN MONITOROZD A ZERO WASTE PROGRAMOT HELYI, ES KÖZÖSSÉGI TELEPÜLÉSI SZINTEN.

Index

BEVEZETŐ

1 AZ ALAPOK LEFEKTETÉSE

- Tudatosság felkeltése
-

2 A KEZDET

- A program bemutatása egy önkormányzatnak
 - Hivatalos regisztráció
 - Az aktuális helyzet felmérése
-

3 A TERV MEGALKOTÁSA

- Egy Workshop a Zero Waste terv későbbi intézkedéseiről
 - Az intézkedések és a célok véglegesítése
-

4 KAPCSOLATFELVÉTEL A HELYI ÉRINTETTEKKEL

- A zero waste terv nyilvános bemutatása a helyi lakosoknak & médiának
-

5 A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS FORMÁLÁSA

- A zero waste terv elfogadtatása az illetékes hatósággal
-

6 A KÖZÖS MUNKA FOLYTATÁSA

- Monitorozás és jelentés
 - Sikeres példák
-

KONKLÚZIÓ

BEVEZETÉS

Európa forrás menedzsment modellje átalakul egy lineárisból egy körkörös modellbe és a változás kivitelezése helyi szinten történik. Az ambiciózus Európai Unió jogszabályok a hulladék és az újrahasznosítás terén ma már érvényben vannak, míg az EU Zöld Egyezmény és Körkörös Gazdasági Akcióterv 2.0 bevezetése további követelményeket és ösztönzőket fog biztosítani a tagállamok számára, a körforgásos gazdaságra való áttérése közben. Ezek a követelmények elvárják a helyi hatóságoktól, hogy a működésüket felgyorsítsák és megváltoztassák a következő években, azért, hogy a megelőzési és újrahasznosítási stratégia megtervezett és hatékonyan végrehajtható legyen. A norma a jó minőségű újrahasznosítható anyagok szelektív gyűjtése. Míg a hulladéktermelés csökkentése megkönnyíti a hulladék ártalmatlanítását- hulladéklerakóban és égetőbe való helyezés fokozatos megszüntetését - egyre nagyobb hangsúly van fektetve a pozitív hatásra, hogy elérjük az EU által meghatározott célt, miszerint szén semlegesek leszünk 2050-re.

A legfontosabb EU hulladék szabályozások - mint például a Hulladékokról Szóló Irányelv (2008/98/EC) vagy a Csomagolásról Szóló Irányelv és Csomagolási Hulladék (1994/62/EC) - 2018-as felülvizsgálatával, egyre több az olyan helyi település akik az EU követelményeinek elérése érdekében el akarják kezdeni a zero waste utat (hulladék semleges). Az Európai városoknak kulcs szerepet kell játszaniuk a zero waste-té alakulás vezetésében, mivel ők gyakran azok akik a kompetenciáikkal és hatásköreikkel felügyelik a hulladékgazdálkodást.

Az EU új és frissített jogszabálya, azzal együttesen, hogy a változás szükségességét a polgárok egyre többen ismerik fel- egyedülálló alkalmat kínál a városok számára, hogy a körkörös gazdaság lehetőségeit kiaknázzák, miközben segíthetik a helyi gazdaság felvirágzását a környezetünk védelmével együtt.

A városoknak és önkormányzatoknak az egyre terjedő zero waste mozgalomban az élvonalban kellene járniuk- új fogyasztási modellek feltárásával, zártkörű erőforrás rendszerek megtervezésével, hulladék megelőzési módszerek kísérletezésével, és azzal, hogy a közösségeket bevonják ezek a stratégiák és irányelvek kivitelezésébe.

Ezt a kiadványt a [Zero Waste Keretprogrammal](#) együtt a Zero Waste Europe hozta létre - eszközként, hogy segítsen útmutatást nyújtani tagjainak, és hogy együttműködjön és támogasson helyi településeket, akik zero waste programot szeretnének futtatni.

Az útmutató arra lett tervezve, hogy :

1. A zero waste fogalmának, definíciójának és hierarchiájának közös értelmezést biztosítson - hogy segítsen elkerülni a 'greenwashing'-t, azaz a „zöldre festést" és a zero waste szemlélet torzított értelmezését.
2. Létrehozzon egy általános megközelítést az Európai zero waste települések számára, hogy alkalmazhassák és követhessék a már bevált gyakorlati példákat.
3. Elismerje a polgárok együttműködésének fontosságát és biztosítsa, hogy a helyi közösségek jelentőségteljes lehetőséget kapjanak arra, hogy részt vegyenek a döntéshozatali folyamatban az egész program időtartama alatt.

1

Az alapok lefektetése

TUDATOSSÁG FELKELTÉSE

Egyes esetekben azt tapasztalhatod, hogy az önkormányzatok először hozzád fordulnak, hogy jelezzék az érdeklődésüket a Zero Waste felé vezető út megkezdése iránt.

Habár a legtöbb esetben, először neked kell gyakran kapcsolatba lépni az önkormányzatokkal és helyi szervezetekkel, hogy bemutasd a zero waste fogalmát és azokat az előnyöket, amit hozhat a közösség számára, ha bevezetik ezeket a stratégiákat.

Néhány kulcsfontosságú dolog, amelyet az első kapcsolatfelvétel során ki kell emelni az önkormányzat számára :

- A szervezeten belüli munka és szakértelem, a szervezeted már meglévő helyi vagy országos eredményei, és hogy miért fordulsz ehhez a meghatározott önkormányzathoz;
- Európa szinten olyan vezető példák településekre akik már elkötelezték magukat a zero waste felé; valamint bevált, gyakorlati módszerek a hulladékmegelőzés különböző területeire (amelyek mindegyike megtalálható a Zero Waste Europe Cities weboldalon).
- Azok az előnyök, amelyek a zero waste program indításával járhatnak az település és a helyi térség számára Kiemelheted azokat az általános előnyöket amelyet a zero waste hoz az önkormányzatok számára, úgy mint az EU-s szabályozás betartása, alacsonyabb hulladékgazdálkodási költségek, valamint a helyi és fenntartható munkahelyek számának növekedése. Azonban a legnagyobb hatása ennek akkor lesz, ha a helyi ismereteiddel összeegyeztetve adsz az előnyökre konkrét példát: "Tudom, hogy az étetés jelenlegi díja XX összeg. Azzal, ha alkalmazzuk a zero waste stratégiát csökkentjük az étetésre küldendő hulladékot, így Ön megtakaríthat XX összeget minden évben..."

TOP TIPPEK

- ★ **Építs kapcsolatokat az önkormányzat tagjaival:** ezek az emberek szövetségeseid és partnereid lesznek- ha hatékonyan akarsz együtt dolgozni az önkormányzattal, akkor dolgoznod kell a pozitív kapcsolatok kialakításán is. Köszönj nekik különböző eseményeken, szervezz találkozót , ossz meg hasznos dokumentumokat velük- apróságok, amelyek nagyban hozzájárulnak a pozitív kapcsolat megteremtéséhez, amely kulcsfontosságú a sikeres programhoz.
- ★ **Beszéld a nyelvüket:** a zero waste-n belül bizonyos definíciók és megközelítések változnak a helyi kontextustól függően. Győződj meg róla, hogy átvizsgáltál különböző dokumentumokat és döntéseket amelyeket az önkormányzat hozott, így biztos lehetsz abban, hogy érted a nyelvet amit beszélnek, és ezt majd hasznosítani tudod amikor te magad találkozol a helyi tisztviselővel.
- ★ **Az önkormányzat igényeinek megértése:** tedd magad a helyi tisztviselő/képviselő helyébe, így megpróbálhatod megérteni, hogy mi motiválja azokra a döntésekre amiket hoz. Így előnyösebb helyzetben leszel, mert stílusodat és megközelítési módodat képes leszel testre szabni ami biztosítja majd a munkád hatékonyságát.

A kezdet

A PROGRAM BEMUTATÁSA EGY ÖNKORMÁNYZATNAK

Az első kapcsolatfelvételt követően elengedhetetlen fontosságú, hogy megteremtsd a lehetőséget arra, hogy személyesen bemutathasd egy helyi zero waste közösségi program szerkezetét a képviselőknek, egy találkozón, eseményen, vagy workshop alkalmával.

A munka optimalizálása és a költségek megtakarítása érdekében, azt javasoljuk, hogy annyi helyi szervezetet hívjál meg amennyit csak lehetséges, így elkerülheted, hogy több eseményt kelljen megszervezned nekik.

Ideális esetben olyan településeket akarsz összehozni, amik például földrajzilag, vagy gazdasági fejlődés (pl. a lakosok átlagos jövedelme), és/vagy helyi környezeti tényezők szempontjából kapcsolódnak- mint például kifejezetten olyan településeknek szervezni egy eseményt, akik év közben szezonálisan jelentős turizmussal rendelkeznek, ezért egyedülálló kihívásokkal kell szembenéznünk hulladék megelőzés terén. Ez az esemény vagy workshop a helyi önkormányzat és hulladékkezelő cég vagy vállalkozás képviselőinek kell hogy szóljon. A cél, hogy bemutass és javasolj egy zero waste programot a helyi képviselőknek, gondoskodva arról, hogy megértsék, hogy mi maga a zero waste település és mik a céllal együttjáró elköteleződés követelményei. A legfontosabb, hogy ez tartalmazza annak a ténynek a kiemelését, hogy azzal, hogy a település rá lép a zero waste-té válás útjára, csak az első lépését teszi meg az utazásának; az átalakulást folyamatosan monitorozni, alakítani és valószínűleg változtatni is kell a közösséggel való folyamatos egyeztetés révén. Fontos észben tartani, hogy az esemény formáját és stílusát a résztvevők és a közönség igényeinek megfelelően határozd meg és alakítsd ki. Ebben a fázisban az a cél, hogy felkeltsd az önkormányzat érdeklődését a zero waste iránt, és biztosítsd, hogy teljesen átlátják, hogy ez mit fog jelenteni a közösség számára, annak tekintetében, hogy ez milyen lépéseket igényel a település vezetése által és, hogy milyen lehetőségeket nyit meg számukra

TOP TIPPEK

- ★ Sikeresen bevált módszerek bemutatása más Európai településekről, különösen olyanokat, amelyek hasonló jellegzetességgel és történelemmel bírnak, mint a te városod; ez segít egy vázat adni arra, hogy ők hogyan kezdhetik el a saját utazásukat a zero waste felé. Rengeteg esettanulmány és technikai útmutató található a Zero Waste Europe weboldalán.
- ★ Tartsd fent a pozitív kommunikációt- azokra az előnyökre fókuszálva amit ez a helyi közösség számára fog hozni. Mindig legyen 2 vagy 3 irányvonal változás a fejedben, amik könnyen megvalósíthatók annak érdekében, hogy segítsék formálni az egyeztetéseket praktikus és cselekvésorientált módon.
- ★ Találj olyan közösségi vagy media fórumot, amiket felhasználsz arra, hogy az üzenetedet terjeszd az a városnak - mint ahogy a Zero Waste Lviv is tette, amikor elindították a "Műanyag Zacskó Mentés" Tudatosság Kampányt a helyi önkormányzattal együtt, ami Július 3-án, a Nemzetközi Műanyag Zacskó Mentés Nappal ért véget.

HIVATALOS REGISZTRÁCIÓ

Ha a város elhatározza, hogy elkezdi a zero waste-té válása útját, akkor adatait regisztrálnia kell a helyi zero waste csoportnál vagy a nemzetközi zero waste Szövetségnél, ami az Európai Zero Waste Városok program által van támogatva. A regisztrációnak tartalmaznia kell a felelős személyek elérhetőségeit, valamint a legfontosabb adatokat a hulladékcsökkentési célokra vonatkozóan és az aláírt hivatalos levelet a Zero Waste Europe-pal- aki ezekhez minta nyomtatványokat biztosít

ZERO WASTE TESTÜLET

A folyamat ezen szakaszában elengedhetetlen, hogy létrejöjjön a résztvevők által egy hivatalos elköteleződési mechanizmus, amit mi zero waste tanácsadó testületnek hívunk, aminek feladata a zero waste terv koordinálásának támogatása. A testületben a közösség releváns képviselői kell hogy szerepeljenek, mint például a hulladékkezelő cég, valamint a széles közösségi körből vett tagok és a helyi zero waste csoport képviselője, vagy más NGO-k, helyi vállalkozások és a többi.

TOP TIPPEK

- ★ **Próbáld meg megszerezni 2 vagy 3 személy elérhetőséget mindegyik szervezetnél,** hogy biztosítsd, hogy a program menete nem lesz megszakítva, abban az esetben ha valakinek a pozíciója megváltozik.
- ★ **Hozz létre tisztán meghatározott célokat, szerepeket és felelősségi köröket a Zero Waste Testület számára,** hogy mindegyik megbízott tisztában legyen azzal, hogy mi az ami elvárt tőlük az adott szerepben.
- ★ **Svilengrad-ban, Bulgáriában egy helyi Zero Waste Tanácsadó Testület jött létre,** ami az aktív helyi polgárok sokoldalú csoportjából állt, beleértve étterem és szálloda tulajdonosokat, NGO-kat, roma fiatalokat, tagokat a helyi parlamentből, önkormányzati tisztségviselőket, idős állampolgárokat, tanárokat, doktorokat és a többi.

AZ AKTUÁLIS HELYZET FELMÉRÉSE

A zero waste program tervezési szakaszában a jelenlegi hulladék termelési és megelőzési stratégiák szintjének alapos megismerése és felmérése elengedhetetlen az önkormányzatok számára. A kezdeti pontban a helyzet felmérése egy alap képet ad az önkormányzatoknak és a helyi zero waste csoport számára, arról, hogy a város erőforrás elosztása milyen hatékonyan működik. .

Ennek az információnak a megléte abszolút elengedhetetlen a legitimitás és a program érvényességének tekintetében. Az az a megfelelő alap biztosítása ahhoz, hogy jövőbeli célokat és elhatározásokat lefedtesd, ami a város zero waste-té alakulásának a magja lesz.

Annak biztosítása érdekében, hogy ez a kezdeti felmérés valóban rendelkezik a szükséges kritériumokkal, ami mérni tudja a Zero Waste-té válás folyamatának haladtát - erősen ajánljuk, hogy az önkormányzatok használják a Zero Waste Europe által kiadott zero waste eszközkészletet és Kerettervet- ami hasznos értékelési útmutatót kínál számukra. Ennek a felmérésnek tartalmaznia kell egy alapos áttekintést a jelenlegi kitermelt települési hulladék szintjéről, ezen belül az újrahasznosított, komposztált és ártalmatlanított hulladék arányáról- ami szemétkerakóban való elhelyezéssel , égetéssel vagy mechanikus biológiai hulladékkezeléssel (MBH) lett hatástalanítva. Ennek az adatnak az elsődleges forrása a kommunális hulladék kellene hogy legyen, de a városok arra is ösztönözve kell, hogy legyenek, hogy adatokat gyűjtsenek más területen keletkező hulladékokról.

TOP TIPPEK

- ★ Aknázd ki a lehetőségeket a közösség sokszínű tagjai között abban a folyamatban, hogy segítsék a helyi önkormányzatot és a hulladék kezelő céget. Ez nem csak jobb minőségű adatot fog teremteni, hanem egy pozitív példája lesz a jelentőségteljes közösségi együttműködésnek.
- ★ Próbálj meg annyi hulladékmegelőzési mutatót gyűjteni amennyit csak lehetséges, mint például az újrahasznosítást célzó központok vagy a műanyag mentes boltok száma a városban. Ez a kezdetektől fogva segíteni fog beágyazni a gondolkodást és cselekvést magáról a hulladék megelőzésről, és ez egy olyan eszköz lesz számodra amelyre vissza-vissza térhetsz az önkormányzattal, hogy támogassátok azokat az irányelveket és a stratégiákat, amik a kezdetektől fogva megelőzik azt, hogy szemét keletkezzen.

- ★ Mindössze 3 hónap alatt, Sălacea város Romániában óriási fejlődést mutatott hulladék csökkentés és megelőzés terén azzal, hogy egy hatékony szelektív gyűjtési rendszert alkalmaztak. Ezt egy kezdeti felmérést előzte meg az egyik tagunkkal- Zero Waste Romániával együtt- akik felismerték ennek a rendszernek a mielőbbi szükségességét.

3

A terv megalkotása

KÖZÖSSÉGI WORKSHOP A ZERO WASTE TERVRŐL

Miután rendelkezésedre állnak a helyi térségre vonatkozó alapinformációk, az is erősen ajánlott, hogy az önkormányzat vagy a zero waste tanácsadó testület egy workshop-ot vagy eseményt szervezzen a közösségnek ahol ezeket az ismereteket megoszthatják velük. Még ha a workshop nem is kötelező, akkor is számos előnnyel szolgál, mivel a közösség tagjait és az érdekelt feleket közelebb hozza egymáshoz, abban a fázisban amikor az adatokat vizsgálják és megvitatják a lehetséges intézkedéseket a fennmaradó hulladék csökkentésének érdekében.

Az esemény vagy workshop során, a helyi önkormányzatnak, vagy a releváns szervezetnek be kell mutatnia a hulladék keletkezési és újrahasznosítási aránnyal kapcsolatos aktuális adatait. Még azelőtt, hogy megteremti az érdekelt feleknek a lehetőséget arra, hogy véleményezzék és megvitassák a különböző módszereket és irányelveket, amiket be lehet vezetni a helyzet javítása érdekében. Azok az érdekelt felek, akiknek a megjelenése fontos lenne: önkormányzati és a hulladékkezelő cég képviselői, NGO-k, vagy a széles értelemben vett civil társadalom csoportjai, helyi vállalkozások, közintézmények vagy akár lakosok is.

TOP TIPPEK

- ★ Szervezzen egy nyitott részvételen alapuló eseményt ahol minden érdekelt fél igazán elkötelezheti magát, úgy hogy biztosítja hogy az esemény vagy workshop napirendi pontjai mellett elegendő idő jut a közösség visszajelzéseire is. A későbbiekben az település zero waste útját meghatározó tervek és intézkedések csak úgy lehetnek igazán hatékonyak ha a mindenkinek megvan a lehetősége arra, hogy megoszthassa az ötleteit és szakértelmét ebben a folyamatban.

- ★ Legyél ambiciózus, azzal tekintetben, hogy a város milyen célokat akar meghatározni, de biztosítsd közben, hogy ezek elérhetőek maradjanak, és kezelniük kell azokat a kihívásokat, amik megakadályozzák a közösséget a hulladék csökkentésben.
- ★ 2003-ig Szardínia az egyik legalacsonyabb hulladék kezelési szinten állt Európában, mindössze 3.8% volt a szelektív gyűjtési arány. Ma már Szardínia Olaszország és Európa tekintetében is az élvonalon van a 60%-os szelektív gyűjtési aránnyal 2016-ban, ami 2022-re 80%-ot céloz elérni. Szardínia példája jól szemlélteti, hogy a megfelelő irányelvek bevezetése a kezdetektől fogva fontos, beleértve a széleskörű bio hulladék és a házról házra való hulladék gyűjtését, továbbá adónövelést a lomtalanításra váró hulladék szállításra és a település gazdasági ösztönzők rendszerének növelését.

AZ INTÉZKEDÉSEK ÉS CÉLOK VÉGLEGESÍTÉSE

A jelenlegi helyzet értékelésekor összegyűjtött alapinformációk alapján, a korábban megrendezett közösségi rendezvénnyel / workshopkal együtt, itt az idő arra, hogy az település kiválassza, hogy melyik célokat és intézkedéseket szándékozik elérni.

Sokféle intézkedést bevezethet az önkormányzat, amely hozzátartozik a zero waste-té válásának tervébe : A szelektív hulladék szállítási arányoktól kezdve, a Pay-As-You-Throw (PAYT) avagy a megtermelt hulladék mennyiségén alapuló hulladékkezelési tervezet bevezetésén át, az újrahasznosításra vonatkozó gazdasági ösztönzőkig, mint például a visszaváltható, betétdíjas termékek. Azonban az önkormányzatnak kötelezően meg kell felelnie a Zero Waste Commitment (Zero Waste Kötelezettségvállalás) által meghatározott követelményeknek.

TOP TIPPEK

- ★ Reflektálj a nagyobb képre- míg elengedhetetlen fontosságú, hogy a zero waste tervet a helyi kontextushoz és környezethez igazítsd, az is fontos, hogy emlékeztess a települést az ország kormánya vagy az EU által meghatározott konkrét hulladék megelőzési és újrahasznosítási célokról, (ha tagországról van szó). Mint például így van ez Barcelóna régiójában is ahol ez gyakran ösztönözheti az intézkedéseket.
- ★ Használd a Zero Waste Kerettervet, mint útmutatót a közösség számára. Parma esete egy meghatározó példa arra, hogy a keretterv hogy tud egy várost a hagyományos hulladékkezeléstől a zero waste-ig vinni. 2011-ig úgy tűnt, hogy a város stagnál a 48%-os újrahasznosítási rátájával, de 2015-re sikerült elérnie a 72% százalékot bármilyen extra költség nélkül még hozzá úgy, hogy közben munkahelyeket teremtett a közösség számára.

A helyi érdekelt felek bevonása

A ZERO WASTE PLAN NYILVÁNOS BEMUTATÁSA A HELYI LAKOSOK ÉS MÉDIA SZÁMÁRA

A zero waste plan nyilvános bemutatása a helyi lakosok és média számára. Miután a terv megszületett és a célokat meghatároztátok, a következő kulcsfontosságú lépés amit az önkormányzatnak tennie kell, hogy a vadonatúj Zero Waste tervet bemutassa a helyi közösség számára. Ez a helyi térségben egy eseményen vagy egy eseménysorozaton keresztül kell, hogy történjen, egy online figyelemfelkeltő kampánnyal együttvéve, annak biztosítása érdekében, hogy a helyi lakosok megértették az elrendelt változtatásokat. Mint például a különböző anyagok összegyűjtésében történő változásokat és az új újrahasznosító központok bevezetését.

A zero waste terv nyilvános bemutatása elengedhetetlen, annak biztosítása érdekében hogy a helyi lakosok a program kezdetétől fogva be legyenek vonva azokba a döntésekbe, amik majd hatással lesznek életükre. Ilyen a lakosok tájékoztatása a hulladékkezelésről és a közelgő rendszerbeli változásokról. A nyilvános prezentációnak és oktatási tevékenységeknek lehetőséget kell kínálni arra, hogy a közösség tagjai visszajelzést adhassanak a felmerülő gondolataikról. A helyi önkormányzatnak világos útmutatást kell adni a helyi lakosoknak arról, hogy hogyan vehetnek részt a folyamatban és az ötleteik és javaslataik hogyan lesznek beültetve a zero waste terv felülvizsgálata során.

Az információk és a konzultáció lehetőségét is online is elérhetővé kell tenni, azért hogy azoknak is lehetőségük legyen a részvételre, akik nem tudnak megjelenni a nyilvános eseményen. A község zero waste tervében elengedhetetlen fontosságú, hogy a helyi lakosok úgy érezzék, hogy részesei a megoldásnak és hogy hallhathatják a hangjukat; továbbá, hogy a meghozott döntések a lehető legjobban reflektálnak az érdekeikre.

TOP TIPPEK

- ★ A zero waste nem csak csökkenti a kommunális hulladékot és biztosítja, hogy az anyagok és erőforrások a társadalmon belül maradjanak, hanem egy olyan rendszert is létrehoz ami elősegíti a társadalmi kohézió és integráció megteremtését.
- ★ A helyi önkormányzatnak és **Zero Waste Testületnek biztosítani kell, hogy az elképzelések kommunikálva legyenek a helyi lakosoknak és elfogadottak legyenek a zero waste terv alatt.** Ezt például a közösségi jelentős bevonásának növelésével vagy új hulladékkezelési és újrahasznosítási munkahelyek megteremtésével lehet elérni, amik nyitva állnak majd a közösség tagjai számára, ami következésképpen nagyobb hozzájárulási arányt jelent majd a közösség részéről.
- ★ **Gondolj arra, hogy a lakosok hogyan tájékozódnak, és ezt alkalmazd a tervedben, ez segíteni fog megérteni, hogy milyen kommunikációs platformok a legnépszerűbbek a helyi közösségben.** Egyes esetekben ez lehet a Facebook vagy valamelyik más social media platform, míg máskor lehet ez a helyi rádió vagy a városháza ülése.
- ★ Egy sikeres terv a helyi közösséggel való együttműködésre biztosítani fogja, hogy többféle kommunikációs platformon elérhető az információ, így a lehető legtöbb lakost tudja elérni vele.
- ★ **Bruges esete és a Bruges Food Lab (Bruges Étel Labor) létrehozása,** ahol az érdekelt felek közreműködése megmutatta, hogy a kollektív megközelítés gyakran az egyik kulcselem a város tervének hatékonyságában.

A kötelezettségvállalás formálása

A HELYI TÖRVÉNYHATÓSÁG ÁLTAL ELFOGADOTT ZERO WASTE TERV

A nyilvános konzultáció után, miután a helyi lakosoknak megvolt a lehetőségük arra, hogy tanuljanak a zero waste tervről és véleményezzék a zero waste tervet; a következő lépés a község számára, hogy elküldje a tervet a helyi tanácsnak, vagy a legmagasabb hatósági szervnek, hogy formálisan is elfogadhassák azt. Végül sorban, a tervnek tartalmaznia kell a konkrét intézkedéseket, mint ahogy a "Zero Waste Commitment" (Zero Waste Kötelezettségvállalás) által elvárt. De ha a fent említett lépéseket követtük, remélhetőleg a helyi közösségnek már egy ambiciózus terv áll a rendelkezésére, ami túlmutat a nemzeti vagy az Európai Unió által meghatározott minimum célokon.

Miután a helyi tanács elfogadta, a zero waste tervet hitelesítenie kell a helyi Zero Waste szövetségnek és a Zero Waste Európa Cities (Városok) csapatának. Ez annak biztosítása érdekében történik, hogy a terv megfeleljen a mi kötelezettségeinknek és céljainknak ami egy "zero waste település" által elvárt.

Ezért, azután hogy a város megkapta a megerősítést a Zero Waste Europe-tól és a helyi tagjától, hivatalosan is egy olyan városnak vallhatja magát, akik a zero waste-té válás folyamatában vannak, és meghívást kapnak a Zero Waste Európai Városok programban.

Ezután a város tagjává válik a Zero Waste Európa hálózatának, beleértve a weboldalon és a zero waste online térképén történő megjelenítést. A hálózat részeseként, a várost felkérhetik, hogy megossza egy szélesebb közönséggel azokat a tanulságokat amiket a folyamat során tanult és egy-két saját bevált módszerét, a Zero Waste Európai webinar sorozatán keresztül vagy egy hivatalos esettanulmány által.

A város képviselőinek elérhető lesz a Zero Waste Europe által létrehozott tudástár, valamint a lehetőség arra, hogy részt vegyenek a Zero Waste Europe Akadémiájának képzéseiben.

TOP TIPPEK

- ★ **Használd a Zero Waste Europa által készített esettanulmányokat és tudástárat,** mivel ezek segítenek a magasabb szintű intézkedésekben és a város zero waste-té felé haladás támogatásában. Itt mindenféle témáról találsz információt, az Európai tagoktól kezdve, azon át, hogy hogyan gyűjtsd az organikus hulladékot hatékonyabban, vagy hogyan lehet kiiktatni az egyszer használatos műanyagokat a helyi gazdaságból, továbbá a hatásos WEEE (az elektromos és elektronikus berendezések hulladékai) újrahasznosítást is.

Folytassuk a közös munkát

MONITOROZÁS ÉS JELENTÉS

Kifejezetten ajánlott a zero waste terv bevezetésétől kezdve gyűjteni a releváns adatokat, majd minden év végén elemezni őket. Ezekből egy jelentés készülhet, melyben követhető a folyamat haladása, valamint a tervekben meghatározott célok megvalósulásához tett lépések. Ezt hivatalosan is be kellene mutatni a helyi zero waste csoportnak és/vagy a Zero Waste Felügyelő Bizottságnak, így lehetőséget adva arra, hogy elősegítsd az elmúlt 12 hónap sikereinek és kudarcainak megértését.

A jelentést össze kell kapcsolni az előző évi jelentés azon információival, hogy mik voltak a tervezett intézkedések a következő évben, így az érdekelt felek informáltak maradnak és visszacsatolhatják a gondolataikat a tervezett zero waste intézkedésekkel kapcsolatban.

Ezzel összefüggésben a városnak rendszeres figyelemfelkeltő és tájékoztató eseményeket kell tartania a közösség számára, offline és online is. Ezek az eseményeket vagy arra lehet használni, hogy jelentsenek a haladásról ami azóta történt, hogy elfogadták a zero waste tervet, vagy arra, hogy egyeztess a résztvevő felekkel a konkrét intézkedésekről, mint például egy helyi DRS (Deposit Return Schemes-visszaváltó rendszerek) vagy EPR (extended producer responsibility- kiterjesztett gyártói felelősség) rendszer tervezete.

Szükségszerű, hogy a közösség tagjait a helyi lakosoktól kezdve a vállalkozásokig folyamatosan értesítve legyenek a programról és kapcsolódjanak hozzá, így részesnek érezhetik magukat a közös a zero waste-té alakulás törekvéseiben. Azért, hogy biztosítsd a zero waste tervnek való folytonos megfelelést, az Irányítóbizottságnak is folyamatosan elérhetővé kell tennie az adatokat a széleskörű monitorozási rendszert létrehozásának érdekében. Maga a megfelelés értékelése néha ijesztő lehet, de a terv felé tett előrehaladással kapcsolatos döntéseket két konkrét területre lehet egyszerűsíteni:

1: Vajon a város halad-e a meghatározott kötelezettségvállalásai felé; például kitűzték már a dátumot a szerves hulladék menedzsment program végrehajtására.

2.Vajon a város halad-e a konkrét célok és indikátorok felé, amiket a zero waste terv-ben meghatároztak, például X számú nyilvános eseményt tartottak már az év során.

Egy módszer, amit arra használhatunk, hogy hatásosan minitorozzuk a város előrehaladását saját zero waste kötelezettségei felé: a 3 féle színű kártyák segítségével jelöljük, hogy a haladás milyen irányba történt - vagy az egész zero waste terv, mint egész felé, vagy az egyedi célcsoportok felé.

Zöld kártya: Minden rendben! A zöld kártya azt jelzi, hogy a város vagy teljes mértékben megfelel a meghatározott terveknek, vagy jó irányba halad egy konkrét cél elérésében. Ahol zöld kártya van, a helyi zero waste csoportnak a várossal együtt azon kell dolgoznia, hogy megértsék a siker mögött húzódó az okokat és nézzék meg, hogy ezt meg tudják-e ismételni a város zero waste tervének más területein.

Sárga kártya: Óvatosan! A sárga kártya azt jelenti, hogy a város vagy nem követi a terv egyes céljait vagy intézkedéseit, vagy nem teljesíti az elvárt fejlődést úgy, ahogy el volt tervezve egy konkrét célkitűzés elérése érdekében. Ez a kártya egy figyelmeztetésként szolgál a város számára, hogy a helyzet korrigálása érdekében hozza meg a szükséges lépéseket. Ha a város elkezd az elvállalt kötelezettségeket nem teljesíteni vagy nem eleget tenni nekik, akkor az automatikusan sárga kártyát jelent. Ekkor találkozókat és megbeszéléseket kell szervezni, hogy megvizsgáljátok, mik azok a korlátok amik megakadályozzák, hogy a tervet vagy a konkrét célt elérjétek.

Piros kártya: Letért az útról! A piros kártya azt jelenti, hogy a város nem képes a saját tervének végrehajtására és visszautasította azt a lehetőséget, hogy a szükséges lépéseket megtegye, hogy haladást érhessen el és hogy folytathassa a zero waste kötelezettségek teljesítését. Ennek eredményeképpen, a város hivatalosan el lesz távolítva a Zero Waste Europe - zero waste városok listájáról.

SIKERES PÉLDÁK

- Zero Waste Olaszország egy hatékony ellenőrző rendszert alakított ki annak érdekében, hogy a városok Zero Waste jellege felé történő kötelezettségvállalásait érvényesíteni és csoportosítani tudja
- Szlovéniában, az egyik tagunk Ekologi brez meja (Ökológusok határok nélkül), egy színkártyát használatával egy nagyon hasznos és sikeres ellenőrző és teljesítési programot futtatnak, amivel értékeli a városok által elért haladást

TOP TIPPEK

- ★ Ha nehezedre esik a várossal azon dolgozni, hogy rendszeresen monitorozni lehessen a zero waste terv felé való haladást, akkor hasznos lehet csak egyes szektorok (például csak a szelektív gyűjtési ráta) mérésével elkezdni vagy azt, hogy milyen eseményeket és találkozót szervezett a város. Az adatok sikeres összegyűjtése, elemzése és bemutatása révén, ezekkel a kisebb esetekkel példázva, el tudod kezdeni a város bizalmát építeni és az elismerését, annak szükségessége felé hogy nagyobb átláthatóság legyen az egész tervre vonatkozóan.
- ★ Hozd magaddal a közösséget a folyamatban - mindenkinek megvan a zero waste-té alakulásban a szerepe. Vállalkozások, iskolák és kórházak mindegyikének központilag szerepelnie kellene a közösség zero waste-té válásának tervében. Tehát próbálj meg velük találkozni, egyeztetni és partnerségre lépni velük, hogy segítsétek együtt a várost a Zero Waste tervében.

KONKLÚZIÓ

Ez az útmutató egy támogató eszközként tervezett szolgálni a Zero Waste Europe tagjai számára. Asszisztálva és támogatva a helyi városok munkáját abban, hogy felkeltség a zero waste irányelvei felé való tudatosságot és elfogadást. Ösztönözve még több várost arra, hogy megvalósítsák az ambiciózus zero waste stratégiákat.

Ez a dokumentum egy keretrendszer biztosítása érdekében lett létrehozva. Segítségül szolgál a tagoknak és a városoknak a zero waste stratégia tervezésében és a végrehajtásban. A tagok számára ebben az útmutatóban elérhető információk mellett a Zero Waste Europe Academy oldalán található eszközök és források is segítségül szolgálnak.

Az Zero Waste Európai Városok programjának elképzelése és a célja, hogy polgár-központú modelleken alapulva, a legfrissebb EU-s jogszabályok teljesítésével és hatásos zero waste stratégiákkal felgyorsítsa az zero waste-té való alakulást városi és közösségi szinten. Mindez a jelentős mértékű hulladék keletkezés csökkenéséhez vezet, az újrahasznosítás, újrafelhasználás és az tárgyak javításának növelésén keresztül.

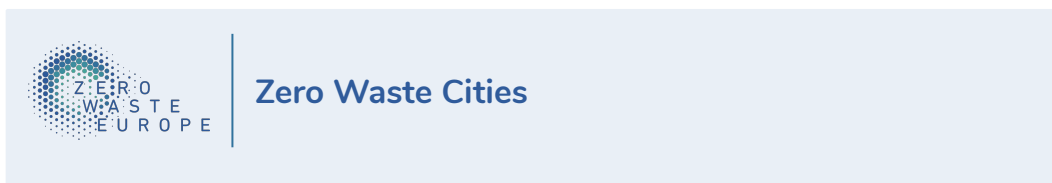
Már több mint 400 település kötelezte el magát, hogy a zero waste-té válásukon dolgozzon, ami egy egyértelmű hullámra utal. Azonban ott vannak a továbbra is fennálló jogalkotási, társadalmi és kulturális kihívások, amik lassítják Európa zero waste-té való alakulását.

Reméljük, hogy ez az útmutató hasznos és informatív lesz, és egy inspiráló eszköz azoknak a csoportoknak vagy városoknak, akik zero waste-ek akarnak lenni, csak nem biztosak abban, hogy hogyan kellene csinálni, vagy azoknak akik növelni akarják a már meglévő hulladékcsökkentő és megelőző stratégiáknak a hatékonyságát és a hatását.

További információért vagy kérdéssel kapcsolatban, lépjen velünk bátran bármikor kapcsolatba a cities@zerowasteeurope.eu email címen.

Látogass el a Zero Waste Europe és Zero Waste Cities weboldalakra, ahol több információt találsz a zero waste-ről és arról, hogy hogyan tudod a sikeres hulladék megelőzési és csökkentési stratégiákat alkalmazni helyi szinten

Brussels, February 2020

Szerzők:

Jack McQuibban & Pierre Condamine

Szerkesztő:

Rossella Recupero

Fordító:

Zsófia Papp

Zero Waste Europe gratefully acknowledges financial assistance from the European Union. The sole responsibility for the content of this event materials lies with Zero Waste Europe. It does not necessarily reflect the opinion of the funder mentioned above. The funder cannot be held responsible for any use that may be made of the information contained therein.